

BALIKESİR OVASI VE YAKIN ÇEVRESİNDE MEYDANA GELEN DEPREMLERİN UYGULAMALI JEOMORFOLOJİ BAKIMINDAN ETKİLERİ

Ayhan ÖZOĞUL*

ÖZET

Bu araştırmada, Marmara bölgesinin, Güney Marmara bölümünün Karasi yöresinde yer alan Balıkesir ovası ve yakın çevresinin uygulamalı jeomorfolojik özelliklerinden depremler incelenmiştir.

SUMMARY

Effect of the earthquakes produced in Balıkesir and it's near surroundings of applied geomorphology

In this research, applied geomorphological of the earthquakes characteristics effect of Balıkesir plain, which is in the Karasi neighborhood of South Marmara, in Marmara region and it's near surroundings are examined.

GİRİŞ

Güney Marmara ovalarının içerisinde yer almış olan Balıkesir ovası, gerek nüfus ve gerekse ekonomik faaliyetler bakımından yoğun bir nitelik taşıdığı düşünülecek olursa, bu alanı etkileyebilecek depremlerin öneminin de fazla olduğunu düşünebilir.

YÖNTEM VE MALZEME

Türkiye ile ilgili olarak düzenlenmiş deprem kataloglarının taranması yanında, arazi çalışmaları ile inceleme alanının jeolojik, jeomorfolojik ve yerleşme özellikleri gözden geçirilmiş ve bundan sonra, genel bir senteze ulaşılmıştır.

BALIKESİR OVASI VE ÇEVRESİNDEKİ DEPREMLER:

Türkiye bütünüyle Alp orojenezinin etkisi altında kalmış ve bunun sonucunda dünyanın sayılı aktif deprem kuşaklarından birisi durumuna gelmiştir. Balıkesir ova-

sı ve yakın çevresi, "... Yenice, Gönen, Manyas depresyonu... üzerinden uzanan Kuzey Anadolu fayı..." (Ketin İ. 1969: 11) ile "Ege bölgesi grabenleri" (Ketin İ. - Güçlü U. 1967) arasında kalmış ve "... Bakırçay çukurundan başlayan faylar... Balıkesir havzasına doğru uzanmakta..." (Egeran N. - Lahn E. 1944: 273) olup, Kuzey Anadolu fayı doğrultusundaki uzanışlarını sürdürmektedir. Arazi çalışmalarından elde edilen verilere göre, inceleme alanında uzanan fay hatlarının genel doğrultuları SW-NE veya yaklaşık bir şekilde N-S doğrultusunda oldukları düşünülecek olursa, Ege bölgesi fay hatları ile Kuzey Anadolu fay hatları arasında yerleşmiş durumdadır. Çok aktif olan bu fay hatları arasında bulunan, tektonik bir havza karakterinde ve bol miktarda faylanmalara uğramış olan inceleme alanının, şiddet derecesi yüksek tahripkar bir deprem alanı durumunda olması doğal bir neticedir¹. Nitekim, Milat'tan sonra 11 yılından 1975 yılına kadar inceleme alanı ve çevresinde çok sayıda deprem meydana gelmiştir (Şekil: 1)². "Türkiye ve Civarının Deprem Katoloğu" nun önsözünde belirtildiği gibi, magnitudu 4'ten küçük depremler dahil olmadığı gibi, "Balıkesir ve çevresindeki deprem episantrları ve şiddetleri tablosu" nun incelenmesinden anlaşılacağı gibi 8.2.1826 ile 18.11.1975 tarihleri arasında 76 deprem kaydına rastlanırken, M.S. 11 yılından 8.2.1826 yılına kadar kayıtlara geçmiş deprem sayısının sadece 13 olduğu dikkate alındığında, eski yıllara doğru gittikçe sağlıklı bir kayıt sisteminin olduğu düşünülebilir. Bu duruma göre, M.S. 11 yılından 1975 yılına kadar inceleme alanı ve çevresinde meydana gelmiş deprem sayısı, hiç şüphesiz, tabloda belirtilen deprem sayısından defalarca fazla olması gerektiği kabul edilebilir.

İnceleme alanı ve çevresinde meydana gelmiş depremlerin çoğu Bursa, Erdek, Balıkesir ve Bergama şehirleri çevresinde yoğunlaşmış durumdadır (Şekil: 1)³. Bu

1 "1/2.400.000 Mikyaslı Türkiye Yerdepremleri Haritası Hakkında Bir Muhtıra" isimli araştırmada inceleme alanı deprem bakımından "Birinci derecede ehemmiyetli sahalara" sınıfı içine sokulmakta, araştırmacının ekinde yer alan "Türkiye Yerdepremleri Haritası'nda ise inceleme alanı bağımsız bir şekilde olmak üzere "Çok zararlı deprem bölgeleri" olarak gösterilmiştir (Egeran N. - Lahn E. 1944: 270-289).

İzmir tarafından yapılan "Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası"nda inceleme alanı "İkinci derecede deprem bölgeleri" sınıfına sokulmuştur (İzmir R. 1972). Pınar ve Lahn, inceleme alanını "Birinci derecede deprem bölgeleri" içinde göstermiş olup, sismik bakımdan bağımsız bir havza olarak ifade etmiştir (Pınar N. - Lahn E. 1952).

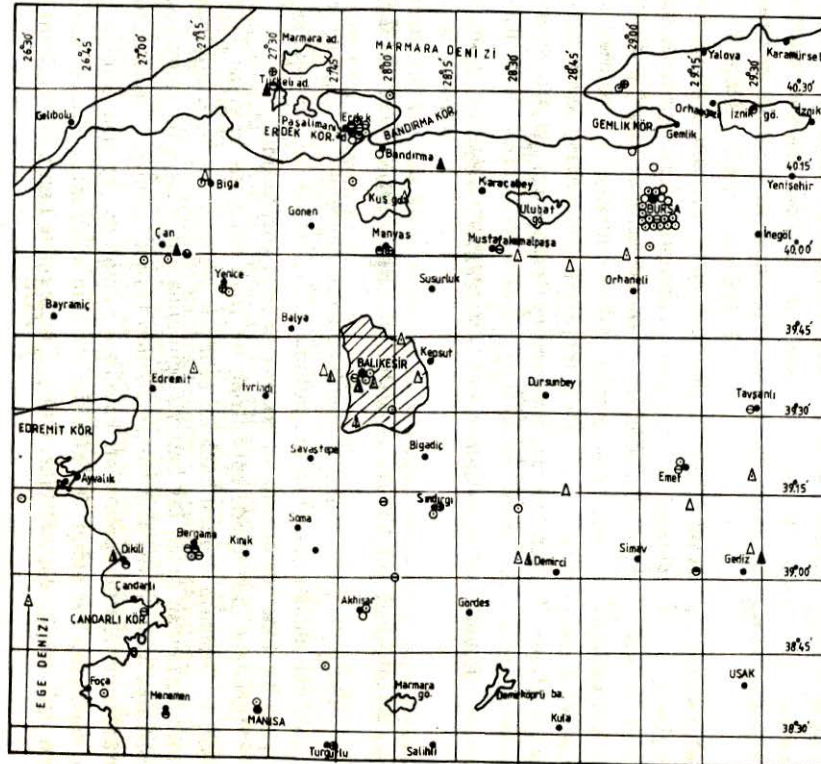
Ergin tarafından yapılan "Türkiye Yerdepremleri Episantr Haritası"nda inceleme alanı "Orta şiddette" deprem episantrları sahası olarak gösterilmiştir (Ergin K. 1966).

2 İnceleme alanı ve çevresinde meydana gelmiş depremlere ait veriler aşağıdaki kaynaklardan elde edilmiştir:
ERGİN, K. - GÜÇLÜ, U. - UZ, Z. 1967: *Türkiye ve Civarının Deprem Katoloğu- M.S. 11 Yılından 1964 Yılına Kadar*. İst. Tek. Üniv. Mad. Fak. Arz Fiz. Ens. Yay., No: 24, İstanbul.

İstanbul Üniversitesi B.İ.M.'den koordinatlar dikkate alınarak elde edilen dökmümlü liste.

3 Şeklin çizimi sırasında koordinatları aynı olan depremlerin sembollerin yerleştirilmesi sırasında üst üste binmesi sorunu ortaya çıkmış; bu durumda semboller, Erdek, Bursa, Balıkesir ve Bergama'da olduğu gibi episantr çevresine yaymak zorunda kalmıştır.

BALIKESİR OVASI ve ÇEVRESİNDE DEPREM EPİSANTRLARI ve SİDDETLERİ HARİTASI

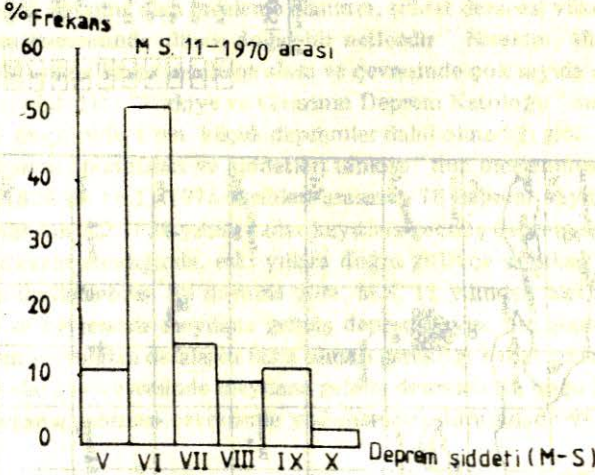
M. S. 11-1971 ARASI

İŞARETLER

- V M-S siddetindeki depremler
- ⊙ VI M-S siddetindeki depremleri
- ⊕ VII M-S siddetindeki depremler
- ⊗ VIII M-S siddetindeki depremler
- ⊘ IX M-S siddetindeki depremler
- ⊙ X M-S siddetindeki depremler
- △ 4-4,6 M siddetindeki depremler
- △ 4,7-5,3 M siddetindeki depremler
- ▲ 5,4-6 M siddetindeki depremler
- ▲ 6,1-6,7 M siddetindeki depremler
- ▲ 6,8-7,2 M siddetindeki depremler
- Yerleşme yerleri
- ⊞ İncelene alanı

Öğr. Gör. A. Özgenç
Şekil 1

alanda gelişmiş depremlerin makrosismik şiddet dereceli olanları⁴ daha çok ve daha uzun bir süreyi kapsamış oldukları dikkate alınarak çizilen deprem frekans histogramında % 50,68'lik değeriyle VI M-S şiddetindeki depremler çoğunluğu meydana getirmektedir (Şekil: 2). İkinci sırada yer alan depremler % 15,07'lik değeri ile VII M-S şiddetinde olanlardır. Bunlardan sonra, üçüncü sırada V ve IX M-S şiddetindeki depremler bulunmakta olup, frekans değerleri % 10,96'dır. Dördüncü sırada % 9,59'luk frekans değeriyle VIII M-S şiddetindeki olanlar, beşinci sırada ise % 2,74'lük frekans değeri ile X M-S şiddetindeki en tahripkar depremler görülmektedir.

Şekil: 2

Balıkesir ve Çevresinde Deprem Şiddetleri Frekans Histogramı

BALIKESİR OVASI VE YAKIN ÇEVRESİNDEKİ DEPREMLER:

1905-1975 yılları arasında meydana gelen depremler dikkate alınmak koşulu ile inceleme alanını etkileyen magnitudu 6,8-7,2 arasındaki deprem sayısı 5 olup, 70 yıllık bir dönemde önemli bir rakama ulaşmış durumdadır.

İnceleme alanı içinde episantrları bulunan depremlerin sayısı 9'dur (Tablo: I, Şekil: 1). Bunların 5 tanesi Balıkesir şehrinde yer almakta olup, muhtemelen şehrin hemen batısından geçen fay hattıyla ilgili olmalıdır. Esasen bu kesim yoğun bir volkanizmaya uğramış ve halen volkan konileri veya lav akıntıları ile kaplı olan bir saha durumdadır. Aletsel episantrları Pamukçu yakınında yer alan deprem ise üzerinde bir kaplıcanın yer aldığı ve Pamukçu ovasının alüvyonları altında uzanan fay hattıyla ilgili olduğu düşünülebilir. Çağış, Çömlekçi ve Esenli köyü arasına isabet eden

- 4 Deprem şiddeti verilerinin sağlandığı kaynaklarda şiddet birimi (I°) olarak Mercalli-Sieberg (M-S) ölçeği kullanılmış olup, yazarlara göre "... bilgiler her sarsıntı için ayrıntılı olmadığından, üniform bir değerlendirme yapabilmek gayesi ile şu esaslar kabul edilmiştir: a- Hasar varsa: VI (M-S), b- Hasar yoksa: V (M-S), c- Tahripkar deprem: X (M-S), d- Hasara ait bilgi varsa buna tekabül eden (M-S) derecesi takdir edilmiştir" (Ergin K. — Güçlü U. — Uz Z. 1967: 2).

VI M-S şiddetindeki depreme gelince, bu kesim Pliyosen tabakalarının yüzeyde kıvrımlar halinde görüldüğü ve muhtemelen bu kıvrımların altında yer alan fay hatlarıyla ilgili olduğu söylenebilir. Kalburcu, Yenice ve Mahmudiye köyü arasında Pliyosen tabakalarının bulunduğu Yenice ovasının doğu kenarına bir deprem isabet etmektedir. Ayrıca, bir deprem de Eşeler köyünün batısında fay hatlarının bulunduğu kesimde gerçekleşmiş durumdadır. Görüldüğü gibi, inceleme alanında gelişmiş olan depremler, büyük ölçüde fay hatlarıyla yakından ilgili bulunmakta olup, bu kesimdeki aktivitenin devam ettiğini de göstermektedir.

Bu alanın içindeki depremlerin üç tanesi VI M-S, iki tanesi 5,5 M, diğerleri ise 4,1-4,6-5,1-5,4 M şiddetindedir.

İNCELEME ALANINDA DEPREMİN UYGULAMALI JEOMORFOLOJİ BAKIMINDAN ETKİLERİ:

Depremlerin episantrları inceleme alanının çok uzağında gelişmeler bile bu saha önemli ölçüde etki altında kalabilmektedir. Örneğin, Balıkesir ovasının doğu kenarına kuş uçuşu uzaklığı 136 km. olan Gediz'de 28.03.1970 günü IX M-S şiddetinde gelişen deprem inceleme alanının doğusunda VI M-S şiddetinde etki yapabilmıştır (Ergin K. - Güçlü U. - Aksay, G. 1971: 61).

Bu duruma göre, inceleme alanı depremlere elverişli bir alan olmasının yanında, çerçevede gelişen yıkıcı depremlerin etkisi altında da kalabilmektedir. Ayrıca bu alan depremlerin şiddetini arttırıcı bir takım özelliklere de sahiptir. Örneğin, havzanın pek çok yerinde fay hatlarının varlığı, alüvyal dolguların ova tabanlarında kalın örtüler oluşturması yeraltısuyu seviyesinin yüzeye çok yakın olması, kütle hareketlerine elverişli şist, kil, marn gibi depoların hemen ovalardan çerçeveye geçiş kesimlerinde bulunması, Kasım ayı ortalarından itibaren Nisan ayı başlarına kadar zeminin suyla doygun oluşu, inceleme alanında depremin şiddetini arttırabilecek önemli fiziki etmenlerdir.

Bu etmenlerin yanında konutların yapısında uygun malzeme ve yapı şeklinin seçilmemesi; özellikle, köylerde çoğunlukta bulunan eski evlerin duvarlarında toplama taşların ve çamur harcın kullanılarak yığma binaların yapılması; yol geçirebilmek amacıyla yol yarmalarının açılması; yanlış yerleşme yeri seçimleri deprem şiddetini arttırıcı etmenlerdir.

Ayşebacı, Karaman, Köyliü, Mahmudiye, Balıklı, Yenice, Arslan, Aslıhantepeciği, Ova, Yakup, Köşeler, Halalca, At, Paşa, Büyükbostancı, Küçükboşancı, Çayırhisar köyleri ve Pamukçu kasabası ile Balıkesir şehrinin Atatürk, Gündoğan ve Plevne mahalleleri ova tabanında yerleşmiş durumdadır. Ayrıca Balıkesir şehri Çayırhisar, Halalca, Üçpınar ve Ayşebacı köyüne, yani, ovaya doğru büyümesine devam edışı deprem tehlikesinin daha da artmasına yol açmaktadır.

SONUÇ

Birinci derecede bir deprem bölgesine yerleşmiş olan inceleme alanı bu güne kadar çok sayıda depreme sahne olmuş ve her zaman için tahripkar depremlerin meydana gelebileceği bir saha oluşturmaktadır. Buna ek olarak meydana gelebilecek depremlerin şiddetini arttırabilen çeşitli fiziki ve beşeri özelliklere sahiptir. Bu du-

rum göz önüne alınarak halen mevcut yerleşme yerlerindeki konutlar ve diğer sanat yapıları islah edilirken, bir diğer taraftan yeni yapılacak olan konutların sahanın sismik özellikleri dikkate alınarak "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik"teki esaslara kesinlikle uyulmalıdır.

Ayrıca, Balıkesir şehri imar planı sismik özellikler dikkate alınarak yeniden düzenlenmeli, alüvyal zemin üzerine yerleşmekten kesinlikle kaçınılmalı ve şehrin andezitler üzerine doğru kaydırılması düşünülmelidir. Ayrıca bu kaydırma sırasında Balıkesir ovasının kuzey kenarındaki heyelan problemlili sahalardan da sakınılmalıdır.

Tablo: I
Balıkesir ve çevresindeki deprem episantrları ve şiddetleri
(M.S. 11-1975 yılları arası)

No.	Tarih	Makrosismik episantr		(M-S)	Aletsel episantr		(M)	Düşünceler
		Enlem	Boylam		Enlem	Boylam		
1	105 veya 106	38,9°N	27,0°E	VII	—	—	—	Çandarlı körfezi
2	170	40,5°N	28,0°E	VI	—	—	—	Erdek, Kapıdağ
3	190	38,66°N	26,75°E	VI	—	—	—	Foça
4	253	39,11°N	27,2°E	VII	—	—	—	Bergama
5	2.12.362	40,5°N	28,8°E	VI	—	—	—	Armutlu
6	460 ve 464	40,39°N	27,8°E	VII	—	—	—	Erdek
7	6.11.543	40,39°N	27,8°E	IX	—	—	—	Erdek, Kapıdağ
8	715	40,4°N	28,9°E	IX	—	—	—	İznic
9	985	40,4°N	28,9°E	VIII	—	—	—	Erdek ve İznic
10	1063 veya 23.9.1064	40,4°N	28,9°E	VIII	—	—	—	İstanbul, Trakya Erdek, İznic
11	1417	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
12	1674	40,18°N	29,1°E	VII	—	—	—	Bursa
13	10.11.1688	30,92°N	27,3°E	VIII	—	—	—	Yenice
(*)14	8.2.1826	39,5°N	28,0°E	VI	—	—	—	Balıkesir
15	1850	38,42°N	27,45°E	VIII	—	—	—	Turgutlu
16	1851	40,03°N	28,4°E	VII	—	—	—	Mustafakemalpaşa
17	20/22.12.1857	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
18	19.6.1858	40,11°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
19	16.6.1858	38,7°N	27,7°E	VI	—	—	—	Manisa, Akhisar
20	1860	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa, Uludağ
21	11.1.1862	40,2°N	27,8°E	VI	—	—	—	Bursa, Çanakkale
22	16.10.1863	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
23	14.2.1866	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
24	9/10.8.1870	39,9°N	27,1°E	VI	—	—	—	Yenice
25	24.2.1871	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
26	13.1.1872	40,39°N	27,8°E	VI	—	—	—	Erdek
27	.8.1874	40,39°N	27,8°E	VI	—	—	—	Erdek
28	17.5.1876	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
29	13.10 veya 1.11.1877	40,6°N	27,4°E	VIII	—	—	—	Marmara adaları
30	29.6.1880	38,6°N	27,1°E	IX	—	—	—	Menemen
31	30.12.1881	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
32	3.12.1883	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
33	1.2.1884	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa çukurluğu
34	13.5.1884	40,4°N	27,9°E	VI	—	—	—	Erdek
35	.9.1886	40,18°N	29,1°E	V	—	—	—	Bursa
36	6.10.1886	39,55°N	28,95°E	VII	—	—	—	Tavşanlı
37	.7.1887	40,39°N	27,8°E	VI	—	—	—	Erdek
38	.5.1889	40,34°N	27,96°E	V	—	—	—	Bandırma
39	13.7.1894	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa
40	19.7.1894	40,37°N	28,9°E	V	—	—	—	Mudanya
41	1895	39,11°N	27,2°E	IX	—	—	—	Bergama
42	16.5.1896	39,3°N	29,2°E	VII	—	—	—	Emet
43	.12.1897	40,1°N	28,0°E	VIII	—	—	—	Manyas
44	.5.1899	40,11°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa, Orhaneli
(*)45	.10.1900	39,64°N	27,9°E	VI	—	—	—	Balıkesir

No.	Tarih	Makrosismik episantr		(M-S)	Aletsel episantr		(M)	Düşünceler
		Enlem	Boylam		Enlem	Boylam		
46	7.1902	40,18°N	29,1°E	VI	—	—	—	Bursa -
47	4.4.1903	38,6°N	27,4°E	VI	—	—	—	Manisa
(*)48	11.1.1905	39,64°N	27,9°E	VI	—	—	—	Balıkesir
49	1916	39,11°N	27,2°E	VI	—	—	—	Bergama
50	18.11.1919	39,11°N	27,2°E	VII	39,2°N	27,2°E	7	Bergama
(*)51	22.12.1924	—	—	—	39,6°N	27,7°E	5,4	Balıkesir
52	14.5.1924	38,92°N	27,85°E	V	—	—	—	Akhisar
53	29.4.1925	—	—	—	39,6°N	27,7°E	4,6	Balıkesir
54	1930	39,34°N	29,25°E	VI	—	—	—	Emet
55	5.1.1934	40,18°N	29,1°E	V	—	—	—	Bursa
56	14.5.1934	38,92°N	27,85°E	VI	—	—	—	Akhisar
57	5.1934	40,18°N	29,1°E	V	—	—	—	Bursa
58	18.5.1934	40,18°N	29,1°E	V	—	—	—	Bursa
59	9/30.12.1934	40,3°N	29,2°E	V	—	—	—	Bursa, Gemlik
60	4.1.1935	40,5°N	27,5°E	IX	40,5°N	27,5°E	6,9	Marmara adaları ve Erdek
61	1.1.1939	39,95°N	26,95°E	VI	—	—	—	Çan
62	22.9.1939	39,05°N	26,8°E	IX	39,0°N	26,9°E	6,5	Dikili
63	5.2.1942	—	—	VII	39,0°N	28,0°E	—	Akhisar
64	16.6.1942	40,39°N	27,8°E	VII	40,4°N	28,0°E	—	Erdek, Marmara ad
65	12.8.1942	39,2°N	27,9°E	VI	39,0°N	28,0°E	—	Sındırgı, Soma
66	27.10.1942	39,2°N	28,2°E	VI	—	—	—	Sındırgı
(*)67	28.10.1942	—	—	—	39,46°N	27,79°E	5,5	Balıkesir
68	15.11.1942	39,23°N	28,2°E	VIII	39,8°N	29,6°E	—	Sındırgı
69	6.10.1944	—	—	X	39,4°N	26,7°E	—	Edremit Körfezi
70	18.5.1949	40,21°N	27,2°E	VI	—	—	—	Biga
(*)71	28.11.1950	—	—	—	39,73°N	28,95°E	5,1	Balıkesir
72	18.3.1953	40,0°N	27,4°E	X	48,0°N	27,3°E	7,2	Yenice, Çan
73	22.7.1953	39,92°N	28,39°E	—	39,1°N	28,5°E	5,3	Demirci
74	19.11.1959	39,18°N	26,41°E	VI	38,8°N	26,5°E	5,1	Ayvalık
(*)75	14.9.1962	39,6°N	28,3°E	VII	39,6°N	28,17°E	4,1	Balıkesir
76	6.10.1964	40,1°N	27,97°E	—	40,2°N	28,1°E	5,1	Manyas
77	6.10.1964	40,1°N	27,97°E	IX	40,3°N	28,2°E	7	Manyas
78	15.12.1964	—	—	—	40,0°N	28,9°E	4,9	Bursa, Orhaneli
79	23.3.1969	39,23°N	28,5°E	VI	39,1°N	28,4°E	6,1	Demirci
80	28.3.1970	39,05°N	29,4°E	IX	39,12°N	29,5°E	7,1	Gediz
81	23.2.1971	—	—	—	39,62°N	27,32°E	5	Edremit
(*)82	11.5.1971	—	—	—	39,6°N	27,9°E	5,5	Balıkesir
83	23.5.1971	—	—	—	39,96°N	28,72°E	4,4	Mustafakemalpaşa Orhaneli
84	24.5.1971	—	—	—	40,0°N	28,5°E	4,1	Mustafakemalpaşa
85	26.8.1971	—	—	—	39,2°N	29,2°E	4,1	Emet
86	14.3.1972	—	—	—	39,32°N	29,47°E	5,3	Emet, Gediz
87	4.10.1972	—	—	—	39,14°N	29,44°E	4,6	Gediz
88	8.2.1973	—	—	—	39,25°N	28,7°E	4,2	Demirci, Emet
89	18.11.1975	—	—	—	40,26°N	27,29°E	4,1	Biga

"(*)" İşaretilen olanların episantrı inceleme alanı içinde gelişmiş depremlerdir.

KAYNAKLAR

- AŞAR, E. ve DİĞERLERİ (1982): *Balıkesir ve Kepsut Ovaları Hidrojeolojik Etüdü*. D.S.İ. Gn. Md. 25. Bölge Md. Raporu (basılmamıştır), Balıkesir.
- EGERAN, N. — LAHN, E. (1944): "1/2400.000 Mikyash Türkiye Yerdepremleri Haritası Hakkında Muhtıra". *M.T.A. Ens. Mecmuası*, Sayı 2/32, S: 270-289, Ankara.
- ERENTÖZ, C. — KURTMAN, F. (1964): "1964 Manyas Depremi Üzerine Rapor". *M.T.A. Ens. Derg.*, Sayı: 63, S: 1-4, Ankara.
- ERGİN, K. — GÜÇLÜ, U. — UZ, Z. (1967): *Türkiye ve Civarının Deprem Katoloğu*, İst. Tek. Üniv. Mad. Fak. Arz Fiz. Ens. Yay., No: 24, İstanbul.
- ERGİN, K. — GÜÇLÜ, U. — AKSAY, G. (1971): *Türkiye ve Dolaylarının Deprem Katoloğu*. İst. Tek. Üniv. Mad. Fak. Arz Fiz. Kürs. Yay., No: 28, İstanbul.
- ERİNÇ, S. (1969): "Teknik Bir Uygulama Alanı Olarak Jeomorfoloji ve Uygulama Alanları". *Jeomorf. Derg.* Sayı: 1, S: 1-6, Ankara.
- GRABERT, H. (1971): 28.Mart.1970 Tarihinde Batı Anadolu'da Meydana Gelen Deprem Nedenini Teşkil Eden İki Önemli Arıza Elemanının Kesişmesi" *M.T.A. Ens. Derg.* Sayı: 77, S: 22-29, Ankara.
- HENDEN, İ. (1981): "Uzay Görüntülerinden Türkiye Çizgisellik Haritası ve Maden Aramaları İçin Hedef Sahalarının Seçilmesi, Bölgesel Çizgiselliklerin Deprem ve Sıcaksu Kaynakları ile İlişkisi". *M.T.A. Ens. Derg.*, Sayı: 95/96, S: 68-76, Ankara.
- KETİN, İ. (1968): "Türkiye'nin Genel Tektonik Durumu İle Başlıca Deprem Bölgeleri Arasındaki İlişkiler". *M.T.A. Ens. Derg.*, Sayı: 71, S: 129-134, Ankara.
- (1969): "Kuzey Anadolu Fayı Hakkında". *M.T.A. Ens. Derg.*, Sayı: 72, S: 1-27, Ankara.
- ÖZOĞUL, A. (1987): *Balıkesir Ovası ve Yakın Çevresinin Jeomorfolojisi ve Uygulamalı Jeomorfolojisi*. Ulud. Üniv. Sos. Bil. Ens. (Doktora Tezi, Basılmamıştır), Bursa.
- PINAR, N. — LAHN, E. (1952): *Türkiye Depremleri İzahlı Katoloğu*. Bayındırlık Bak. Yapı ve İmar İşl. Reisiği Yay., Seri: 6, Sayı: 36, Ankara.

